

Sygn. akt III RC 180/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2019 roku

Sąd Rejonowy w Piszcu III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Zielińska

Protokolant: referent stażysta Monika Prusaczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 marca 2019 roku w P.

sprawy z powództwa małoletniego K. K. (1) zastąpionego przez przedstawicielkę ustawową D. S.

przeciwko G. K.

o podwyższenie alimentów

I. Alimenty, zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 17 kwietnia 2014 roku w sprawie VI RC 1943/13, od pozwanego G. K. na rzecz małoletniego powoda K. K. (1) w kwocie po 400 złotych miesięcznie, z dniem 01 listopada 2018 roku podwyższa do kwoty po 550 (pięćset pięćdziesiąt) złotych miesięcznie, płatnej z góry do dnia 10. każdego miesiąca, do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda – D. S..

II. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.

III. Nie obciąża stron opłatami sądowymi.

IV. Znosi wzajemnie koszty procesu między stronami.

V. Wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 180/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 26 października 2018 roku, złożonym w dniu 30 października 2018 roku, D. S., jako przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda K. K. (1), wniosła w imieniu małoletniego o podwyższenie alimentów, zasądzonych na jego rzecz wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 17 kwietnia 2014 roku w sprawie VI RC 1943/13, od pozwanego G. K. z kwoty po 400 zł miesięcznie do kwoty po 700 złotych miesięcznie, płatnej do dnia 10. każdego miesiąca. Ponadto wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniego powoda kosztów procesu według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podniosła, że od czasu zasądzenia alimentów koszty utrzymania małoletniego powoda znacznie wzrosły. Małoletni ma obecnie 6 lat, jest uczniem klasy „0” w Szkole Podstawowej Nr (...) w R.. Potrzebuje wsparcia finansowego, między innymi na strój sportowy, pomoce dydaktyczne. Dziecko szybko rośnie. Potrzebne są mu ubrania, które będą adekwatne do pogody. Wskazała, że K. wcześniej chorował przewlekłe. Orzeczenie o niepełnosprawności straciło moc w 2015 roku. Nadal jest jednak pod opieką audiologa, co generuje miesięczny koszt w wysokości około 100 zł. Zaznaczyła, że ceny żywności i życia od czasu zasądzenia alimentów wzrosły o niemal 100%, w związku z czym alimenty w wysokości 400 zł miesięcznie nie wystarczają na pokrycie części wydatków, które

przypadają na ojca dziecka. Wskazała, że nie może podjąć pracy zarobkowej, gdyż opiekuje się sparaliżowaną babcią i z tego tytułu otrzymuje 620 zł miesięcznie. Ojciec małoletniego pracuje zawodowo jako kierowca autobusu i jest w stanie łożyć na utrzymanie swojego syna.

Pozwany G. K. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od małoletniego powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na pozew podniósł w pierwszej kolejności, że matka małoletniego powoda w żaden sposób nie udowodniła swojego roszczenia. Przede wszystkim nie przedstawiła szczegółowego zestawienia wydatków, jakie ponosi w związku z utrzymaniem małoletniego oraz żadnych dowodów w postaci dokumentów na potwierdzenie tych wydatków. Zdaniem pozwanego, kwota żądana przez matkę małoletniego powoda jest znacznie wygórowana, a koszty utrzymania syna zdecydowanie zawyżone. W ocenie pozwanego, koszty wyżywienia sześciolatniego chłopca oscylują w granicach 250 zł miesięcznie, a środki czystości i kosmetyki w granicach 50 zł. Wydatki związane z nauką to również około 50 zł w skali miesiąca. Koszty utrzymania małoletniego zatem nie odbiegają w żaden sposób od kosztów utrzymania przeciętnego dziecka w tym wieku i wynoszą maksymalnie 700 zł miesięcznie. Podkreślił, że poprawiła się sytuacja materialna matki małoletniego powoda. W dacie orzekania o alimentach była ona osobą bezrobotną, a teraz otrzymuje świadczenie w wysokości 620 zł miesięcznie oraz świadczenie rodzinne. Ponadto wyszła po raz drugi za mąż i może liczyć na wsparcie finansowe swojego męża. Pozwany tytułem umowy o pracę otrzymuje kwotę 1539 zł. Miesięczne wydatki pozwanego to: alimenty plus koszty komornicze – 432 zł, dojazdy do pracy – 300 zł, zakup leków – 100-200 zł, wyżywienie – 500 zł, środki higieny i chemia gospodarcza – 100 zł, ubezpieczenie pojazdu i eksploatacja – 100 zł, telefon – 40 zł, odzież – 100 zł. Pozwany wskazał, że aktualnie zamieszkuje u swoich rodziców i nie przekazuje im środków pieniężnych na utrzymanie mieszkania, ale dokonuje zakupów żywnościowych oraz chemii do domu, z których to zakupów korzystają również jego rodzice. Podkreślił, że jego sytuacja jest bardzo ciężka i trudna. Obecna kwota alimentów w wysokości 400 zł jest już dla niego i tak za dużym obciążeniem.

Sąd ustalił, co następuje:

Małoletni K. K. (1), urodzony (...), pochodzi ze związku małżeńskiego D. S. i G. K..

(dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa rodziców małoletniego k. 6, odpis skrócony aktu urodzenia małoletniego k. 7 akt sprawy VI RC 1943/13 Sądu Okręgowego w Olsztynie)

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2014 roku w sprawie VI RC 1943/13 rozwiązał przez rozwód małżeństwo rodziców małoletniego. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim powierzył matce, a władzę rodzicielską ojca ograniczył do prawa dowiadywania się o stan zdrowia dziecka i postępy w nauce. Ustalił kontakty ojca z małoletnim w I i III sobotę miesiąca od godziny 10:00 do godziny 13:00 i w I i III niedzielę miesiąca od godziny 10:00 do godziny 13:00 w miejscu zamieszkania dziecka z prawem zabierania dziecka na spacer pod warunkiem zachowania trzeźwości i za zgodą matki.

Zobowiązał oboje rodziców do ponoszenia kosztów utrzymania oraz wychowania małoletniego, a udział ojca w ponoszeniu tych kosztów określił na kwotę 400 zł miesięcznie.

(dowód: wyrok k. 52 akt sprawy VI RC 1943/13 Sądu Okręgowego w Olsztynie)

Małoletni K. K. (1) miał wówczas 2 lata. Posiadał orzeczenie o niepełnosprawności do 31 stycznia 2015 roku z uwagi na schorzenie neurologiczne. Dziecko cierpiało na zaburzenia emocjonalne, lęki nocne. Jego matka w wieku 21 lat, uczyła się zaocznie. Była zarejestrowana jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. Mieszkała z rodzicami i była na ich utrzymaniu.

(dowód: zaświadczenie o zarejestrowaniu matki małoletniego jako osoby bezrobotnej k. 8, orzeczenie o niepełnosprawności k. 9, zaświadczenie lekarskie k. 10, zeznania matki małoletniego k. 50 akt sprawy VI RC 1943/13 Sądu Okręgowego w Olsztynie)

G. K. w wieku 29 lat, z zawodu kierowca, również był zarejestrowany jako osoba bezrobotna z prawem do zasiłku w wysokości około 700 zł miesięcznie. Miał podjąć pracę w firmie zajmującej się przewozami pasażerskimi jako kierowca. Mieszkał u rodziców. Nie posiadał żadnego majątku.

(dowód: zaświadczenie o zarejestrowaniu ojca małoletniego jako osoby bezrobotnej k. 29, zeznania ojca małoletniego k. 50-50v akt sprawy VI RC 1943/13 Sądu Okręgowego w Olsztynie)

Obecnie małoletni K. K. (1) ma 7 lat i uczęszcza do zerówki w Szkole Podstawowej w R.. Jego matka D. S. 25 grudnia 2015 roku zawarła nowy związek małżeński, z którego ma syna W. S. w wieku 3,5 roku. Nie pracuje. W 2017 roku nie uzyskała żadnych dochodów. Jej mąż pracuje od 05 grudnia 2018 roku jako pracownik budowlany, spawacz za wynagrodzeniem ponad 2500 zł miesięcznie. Wcześniej pracował za granicą w Niemczech. Przez jakiś czas w Niemczech przebywała również D. S. wraz z dziećmi.

D. S. opiekuje się swoją niepełnosprawną, sparaliżowaną babcią C. Z.. Do 31 stycznia 2019 roku otrzymywała z tego tytułu specjalny zasiłek opiekuńczy w wysokości 620 zł miesięcznie. Również do 31 stycznia 2019 roku pobierała zasiłek rodzinny na małoletniego K. K. (1) w wysokości 124 zł i na małoletniego W. S. w wysokości 95 zł miesięcznie. Utrata wskazanych świadczeń nastąpiła z uwagi na podjęcie przez jej męża zatrudnienia i wzroście dochodu na jednego członka rodziny, co spowodowało przekroczenie kryteriów dochodowych, od których była uzależniona wypłata świadczeń. Nadal otrzymuje na dwoje dzieci świadczenie wychowawcze 500+. Ponadto uzyskała jednorazowy dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przez małoletniego K. K. (1) w wysokości 100 zł. Za podręczniki do realizacji szkolnej podstawy programowej małoletniego zapłaciła 200 zł.

Rodzina ponosi koszty utrzymania domu w wysokości około 300 zł miesięcznie i na zakup opału w wysokość 2000 zł w sezonie grzewczym. Spłaca kredyty zaciągnięte na dostosowanie budynku gospodarczego do zamieszkania i raty spłat wynoszą łącznie 846 zł miesięcznie.

Małoletni K. K. (1) nie ma już orzeczenia o niepełnosprawności, jest pod opieką audiologa. Ma problemy ze słuchem. Wizyty u specjalisty odbywają się w miarę potrzeby. Nie przyjmuje stałych leków.

D. S. jest konsultantką firmy kosmetycznej O.. Praktycznie nie uzyskuje z tego tytułu żadnych dochodów. Korzysta z preferencyjnych cen kosmetyków.

Miesięczny koszt utrzymania małoletniego K. K. (1) kształtuje się w granicach 800-900 złotych i na to składają się: mieszkanie i media – około 100 zł (ponoszone przez rodzinę wydatki podzielone na ilość osób), wyżywienie około 400 zł (co daje około 13 zł dziennie), zakup odzieży i butów – 100 zł, środki czystości i kosmetyki – 50 zł, wydatki związane z nauką – 50 zł. Pozostałe wydatki to między innymi koszty związane z leczeniem małoletniego w razie choroby, wypoczynek małoletniego w okresie ferii i wakacji, czy inne związane z jego stanem zdrowia – wizyty u audiologa, rozwijanie zainteresowań małoletniego.

(dowód: decyzja Burmistrza Miasta i Gminy R. o przyznaniu specjalnego zasiłku opiekuńczego k. 6, decyzja Burmistrza Miasta i Gminy R. o przyznaniu zasiłku rodzinnego k. 7, zaświadczenie z Urzędu Skarbowego w P. o braku dochodów podlegających opodatkowaniu k. 39, faktury na zakup odzieży i leków k. 51, 52, 54, 55, 56, 98, zaświadczenie ze szkoły o opłacie za podręczniki k. 53, dowód wpłaty na (...) k. 57, zaświadczenie lekarskie i wyniki badań małoletniego powoda k.60-64, historia rachunku bankowego matki małoletniego powoda k. 72-94, zawiadomienie o wszczęciu postępowania z urzędu w sprawie wydania decyzji uchylającej prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego k. 95, zawiadomienie o wszczęciu postępowania z urzędu w sprawie wydania decyzji uchylającej prawo do zasiłku rodzinnego k. 96, pismo Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w R. o weryfikacji dochodu rodziny w związku z wypłatą świadczenia rodzinnego k. 97, pismo z (...) Sp. z o.o. k. 136, zeznania świadka M. K. k. 131- 132, 135, zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda k. 132 odwrót-133 odwrót, 135)

G. K. nie zawarł ponownie małżeństwa i nie posiada innych dzieci na utrzymaniu. Pracuje w firmie (...) W. B. w P. od 01 września 2014 roku jako kierowca autobusu. Jego wynagrodzenie wynosi 1539 zł miesięcznie. Nie posiada

żadnego majątku. Ukończył szkołę zawodową, z zawodu jest ślusarzem. Nigdy nie uprawiał w tym zawodzie. Posiada uprawnienia do kierowania samochodami ciężarowymi i autobusami - prawo jazdy kategorii C i D.

Leczy się na nadciśnienie. Jest w trakcie badań na tarczycę. Mieszka razem z rodzicami, prowadzi z nimi wspólne gospodarstwo domowe. Jego miesięczne wydatki to: wyżywienie i zakup środków czystości, kosmetyków – 500 zł, dojazdy do pracy 300 zł, ubezpieczenie i eksploatacja samochodu – 100 zł, odzież – 100 zł, telefon – 40 zł, leki – 100 zł, alimenty z kosztami egzekucyjnymi – 432 zł.

G. K. ostatni raz widział swojego syna w trakcie rozwodu w 2014 roku. Raczej nie przewiduje możliwości nawiązania kontaktów z synem.

(dowód: zaświadczenie z zakładu pracy o wynagrodzeniu pozwanego k. 23, faktury za paliwo k. 41-45, zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu przez pozwanego w roku podatkowym 2017 k. 67, zeznania pozwanego k. 133 odwrót-134, 135)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań stron, zeznań świadka M. K. oraz wskazanych wyżej dokumentów, a także dokumentów znajdujących się w aktach sprawy Sądu Okręgowego w Olsztynie VI RC 1943/13, którym to dokumentom dał wiarę w całości.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda nie kwestionowała twierdzeń pozwanego co do jego sytuacji życiowej, uzyskiwanych dochodów i w tym zakresie Sąd uznał je za wiarygodne. Sąd ocenił jednak inaczej niż pozwany jego możliwości zarobkowe, a mianowicie podszedł krytycznie do zeznań pozwanego, w których usiłował wykazać, że faktycznie osiąmane przez niego dochody stanowią maksimum jego zdolności zarobkowych. Ponadto, w oparciu częściowo o zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda, zeznania świadka, a także przedstawione dokumenty, a przede wszystkim o doświadczenie życiowe, nie podzielił twierdzeń pozwanego, że od ostatniego wyrokowania nie nastąpił wzrost usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda. Nie podzielił także twierdzeń pozwanego, że miesięczny koszt utrzymania małoletniego powoda wynosi około 700 złotych. Sąd ustalił za pozwanym, że koszt zakupu środków czystości i kosmetyków wynosi około 50 zł, zaś wydatki związane z nauką małoletniego oscylują w granicach 50 zł miesięcznie. Nie zgodził się z miesięcznymi kosztami wyżywienia, które pozwany wyliczył na kwotę 250 zł, gdyż dziennie stanowiłoby to kwotę około 8 złotych, co jest niewystarczające w przypadku dziecka, które znajduje się w fazie intensywnego rozwoju fizycznego i psychicznego.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 kro rodzice zobowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dzieci, które nie są jeszcze w stanie utrzymywać się samodzielnie. Tak, więc od chwili urodzenia zobowiązani są do dostarczania dzieciom środków utrzymania i wychowania.

Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 kro).

Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumie się takie potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu, odpowiednio do wieku i uzdolnień, prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Rodzice są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych i kulturalnych, także środki wychowania i kształcenia według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku.

Przez możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego należy rozumieć nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane, lecz także zarobki i dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Zgodnie z treścią art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego, w tym podwyższenia, obniżenia lub uchylecia alimentów.

Rozstrzygnięcie oparte na podstawie art. 138 kro polega na porównaniu stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich zmianie.

Od daty zasądzenia ostatnich alimentów upłynęły ponad 4 lata i w tym czasie wzrosły koszty związane z utrzymaniem i wychowaniem małoletniego powoda, a przede wszystkim jego kształceniem. W dacie ostatniego wyrokowania małoletni miał 2 lata, teraz skończył siedem lat. Rozpoczął naukę w szkole podstawowej, a zatem doszły wydatki związane z realizacją przez niego obowiązku szkolnego.

W ocenie Sądu, miesięczny koszt utrzymania małoletniego powoda wynosi około 800 -900 zł.

W tym miejscu należy podnieść, że rodzice małoletniego nie są zobowiązani do zaspokajania finansowych potrzeb syna w częściach równych. Zgodnie z treścią art. 135 § 2 kro, wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, może polegać także, w całości lub części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie. To matka małoletniego sprawuje bezpośrednią opiekę wychowawczą, gotuje, pierze, sprząta, prowadzi syna na wizyty do lekarza, pomaga przy obowiązkach szkolnych. Sama czyni starania o jego rozwój umysłowy i fizyczny, co wiąże się z nakładem osobistej pracy. Dlatego też ciężar finansowego utrzymania małoletniego w znacznej mierze powinien obciążać pozwanego. Tym bardziej, że pozwany w żaden sposób nie uczestniczy w życiu dziecka.

Pozwany pracuje i jego wynagrodzenie wynosi 1539 zł miesięcznie. Sąd bierze jednak pod uwagę zgodnie z treścią art. 135 § 1 kro nie osiągane dochody, ale możliwości zarobkowe i majątkowe osoby zobowiązanej do alimentów. Pozwany jest z zawodu ślusarzem. Pracuje jako kierowca autobusów. Ma uprawnienia do kierowania samochodami ciężarowymi. Zatem pozwany ma o wiele większe możliwości zarobkowe niż osiąga obecnie dochód i powinien je wykorzystywać, tym bardziej, że ma na utrzymaniu małoletnie dziecko. Osoba zobowiązana do alimentów powinna w pełni wykorzystywać swoje siły, kwalifikacje i uzdolnienia w celu uzyskania niezbędnych dochodów na zaspokojenie potrzeb osoby uprawnionej do alimentów. Pozwany powinien dołożyć wszelkich starań i podjąć odpowiednie zatrudnienie, aby zapewnić swojemu synowi godny poziom życia i przygotować do samodzielnej egzystencji w przyszłości.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że alimenty w kwocie po 550 złotych miesięcznie będą adekwatne do wieku, stanu zdrowia i usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda oraz możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo, gdyż pozostałe usprawiedliwione wydatki powinna ponosić matka dziecka. Okoliczność, że matka dziecka nie pracuje i opiekuje się chorą babcią nie zwalnia ją od obowiązku finansowego łożenia na utrzymanie małoletniego powoda w brakującej części, to jest w kwotach 250-300 zł miesięcznie.

W tym stanie rzeczy, w oparciu o przepis art. 138 kro, art. 133 § 1 kro i art. 135 § 1 i § 2 kro, Sąd alimenty zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 17 kwietnia 2014 roku w sprawie VI RC 1943/13, od pozwanego G. K. na rzecz małoletniego powoda K. K. (1), z dniem 01 listopada 2018 roku, to jest z dniem rozpoczynającym pełen miesiąc od dnia wniesienia pozwu, podwyższył z kwoty po 400 złotych do kwoty po 550 złotych miesięcznie, płatnej z góry do dnia 10. każdego miesiąca, do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda – D. S..

W oparciu o przepis art. 102 kpc Sąd nie obciążył pozwanego opłatami sądowymi, od uiszczenia których małoletni powód został zwolniony z mocy prawa.

O kosztach procesu orzekł na podstawie art. 100 kpc, biorąc pod uwagę wynik sprawy – uwzględnienie powództwa w 50%.

Wyrokowi w punkcie podwyższającym alimenty Sąd nadał rygor natychmiastowej wykonalności stosownie do treści art. 333 § 1 pkt 1 kpc.